

Notat

MILJØMINISTERIET

Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. 109-00111
Ref. fms
Den 24. februar 2009

Notat om tidligere og nuværende miljøundersøgelser foretaget på og omkring Thulebasen.

Nærværende notat er foranlediget af spørgsmål 8 (alm. del) fra Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold til miljøministeren stillet den 16. december 2008.

Spørgsmål 8:

"Ministeren bedes sende udvalget et notat om samtlige tidligere og igangværende miljø- og forureningsundersøgelser foretaget på og omkring Thulebasen herunder spørgsmålet om ansvarsfordeling mellem Danmark, Grønland og USA i forhold til oprydning samt eventuelle beslutninger om, hvilke oprydningstandarder, der skal anvendes."

Miljøstyrelsen har kendskab til følgende miljøundersøgelser:

1

En marin recipientundersøgelse fra 1984 gennemført af Grønlands Miljøundersøgelser.
Der refereres til denne undersøgelse i DMUs undersøgelse fra 2002, (2.)

2.

Marin recipientundersøgelse ved Thule Air Base 2002.

Faglig rapport fra DMU, nr. 449.

Rapporten er med særskilt bevilling finansieret af Miljøstyrelsen.

Rapporten blev afleveret til Direktoratet for Miljø og Natur i Nuuk samt til Miljøstyrelsen.

Fra rapportens resume bemærkes følgende:

Undersøgelsen omfatter området nord for Dundashalvøen og området vest for selve basen.

Der er i undersøgelsen fokuseret på forurenende stoffer som er sandsynlige i sammenhæng med lossepladserne på Thulebasen.

Undersøgelsen viser, at der i forhold til referenceområder i NV-Grønland er forhøjet niveau af flere forurenende stoffer i et nærområde på omkring 5 - 10 km fra Thulebasen. Det forhøjede niveau i nærområdet kan sammenlignes med niveauer fundet i svagt forurenede til forurenede områder i Nordsøen. I forhold til lignende undersøgelse fra 1984 er det alene PCB-indholdet i kammuslinger, der i 2002 er højere end i 1984.

3.

Dundas forureningsundersøgelse 2002.

På baggrund af Dundas forureningsundersøgelse fra 2002 blev en rapport udarbejdet af NIRAS Greenland a/s i oktober 2004.

Rapporten er med særskilt bevilling finansieret af Miljøstyrelsen.

Rapporten blev afleveret til Direktoratet for Miljø og Natur i Nuuk og til Miljøstyrelsen

Fra rapportens resume bemærkes følgende:

Denne rapport præsenterer resultaterne af en forureningsundersøgelse af 2 gamle kystnære lossepladser. TAB1, der formodes overvejende at være anvendt af US-Airforce i perioden 1953 - 1966 og SV-dumpen, der skønnes anvendt af Thulebeboerne på Dundas samt GTO og KGH. Hovedformålet med undersøgelsen var primært at fastlægge de to lossepladser udstrekning vertikalt og horisontalt, en karakterisering af affaldet og en risikovurdering for hver losseplads i forhold til fremtidig arealanvendelse som "ikke følsom" eller "meget følsom".

4.

På et møde i Grønland den 13. august 2003 besluttede den danske miljøminister og det grønlandske landsstyremedlem for miljø at en fælles arbejdsgruppe under grønlandsk ledelse skulle arbejde videre med DMUs recipientundersøgelse og Niras forureningsundersøgelse med henblik på en indstilling om, hvad der skulle gøres ved de to gamle lossepladser.

En særskilt bevilling har givet Miljøstyrelsen mulighed for at finansiere konsulentbistand til arbejdsgruppen.

Således har konsulentfirmaet Rambøll a/s i samarbejde med konsulentfirmaet Niras a/s i opdrag at udarbejde en rapport om konkretisering af mulige scenarier for miljøafbødende foranstaltninger på Dundas-halvøen.

Rapporten skal afleveres til den grønlandsk/danske arbejdsgruppe.

Færdiggørelsen og offentliggørelsen af denne rapport beror på den grønlandsk ledede arbejdsgruppe, som skal modtage rapporten. Miljøstyrelsen kan ikke vurdere, hvornår arbejdsgruppen vil kunne modtage en færdig rapport.

5.

Miljøstyrelsen og Grønlands direktorat for Miljø og Natur i Nuuk har haft lejlighed til at gøre sig bekendt med tidligere miljøundersøgelser fra perioden 1995–1998 af hele det daværende baseområde gennemført af det amerikanske luftforsvar (USAF). Tilsvarende havde NIRAS Greenland mulighed for at bruge disse rapporter i forbindelse med udarbejdelsen af rapporten "Dundas forureningsundersøgelser 2002". Undersøgelserne betragtes dog af USAF som interne rapporter og er ikke offentligt tilgængelige.

6.

Miljøstyrelsen har ikke viden om hvilke øvrige undersøgelser, der eventuelt er gennemført af USAF, der er miljømyndighed på selve Thulebasen, eller af Grønlands Hjemmestyre der er miljømyndighed i Grønland.

7.

Med hensyn til ansvarsfordeling og miljøstandarder kan oplyses:

Grønlands Hjemmestyre har kompetencen på miljøområdet og udarbejder den lovgivning med tilhørende regler og standarder på miljøområdet, som de beslutter.

På Thulebasen udøves miljømyndigheden af USA repræsenteret ved USAF, det amerikanske luftforsvar, der også fastsætter regler og standarder på miljøområdet.

Den 6. august 2004 indgik USA, Grønland og Danmark en aftale om samarbejde på miljøområdet i Grønland. Det fremgår af aftalen, at USAF i fremtiden forpligtiger sit til at leve op til Grønlandske miljøstandarder på Thulebasen, og der er oprettet en fælles amerikansk/grønlandsk/dansk miljøkomite til sikring af denne aftale.

I forbindelse med forhandlingerne med USA om hjemtagning af Dundashalvøen fra baseområde til civilt grønlandsk område anførte udenrigsministeren i brev af 13. september 2001 til landsstyrefor-

manden bl.a. "at der gennemføres de af Miljø- og Energiministeriet foreslåede miljøundersøgelser, og at staten efter overdragelsen til Hjemmestyret og på basis af ovenstående undersøgelser står for gennemførelsen af de miljøafbødende foranstaltninger, som svarer til en normal grønlandsk praksis på dette område". Det tilføjes senere i brevet, at denne model selvsagt til sin tid vil kræve Finansudvalgets tilslutning.

De i udenrigsministerens brev nævnte miljøundersøgelser er de under pkt. 2 og pkt. 3 anførte. Det under pkt. 4 beskrevne arbejde i den grønlandsk ledede arbejdsgruppe har til formål at fremkomme med en indstilling om en standard for miljøafbødende foranstaltninger på de to lossepladser på Dundas.